

THỰC TRẠNG KINH TẾ DU LỊCH TỈNH THỪA THIÊN HUẾ GIAI ĐOẠN 2015-2023

● NGUYỄN MINH NGUYỆT

TÓM TẮT:

Bài viết tập trung vào việc phân tích thực trạng kinh tế du lịch tỉnh Thừa Thiên Huế trong giai đoạn 2015-2023 dựa trên phương pháp tổng hợp, phân tích tài liệu, khảo sát thực địa,... Kết quả cho thấy, kinh tế du lịch Thừa Thiên Huế chịu ảnh hưởng lớn bởi đại dịch Covid-19 nhưng đã có dấu hiệu phục hồi mạnh mẽ về doanh thu, khách du lịch, sản phẩm du lịch,... nhưng cũng bộc lộ nhiều hạn chế. Trên cơ sở đó, bài viết đề xuất các giải pháp thúc đẩy phát triển kinh tế du lịch tỉnh Thừa Thiên Huế trong thời gian tới.

Từ khóa: du lịch, kinh tế du lịch, du lịch Thừa Thiên Huế, giai đoạn 2015-2023.

1. Đặt vấn đề

Kinh tế du lịch thường được xem như “ngành công nghiệp không khói”, liên quan đến quan hệ và hoạt động của các chủ thể tham gia trong việc tổ chức, khai thác tài nguyên du lịch, sản xuất, xuất nhập khẩu hàng hóa và dịch vụ du lịch. Kinh tế du lịch thường được phân tích dựa các tiêu chí, như: doanh thu du lịch, khách du lịch, dịch vụ lữ hành, ăn uống, nguồn nhân lực du lịch và sản phẩm du lịch.

Thừa Thiên Huế sở hữu tiềm năng du lịch lớn với nhiều di sản văn hóa đặc sắc cùng nhiều bãi biển đẹp và hệ sinh thái đa dạng, thuận lợi để phát triển du lịch. Vì vậy, trong những năm qua, ngành Du lịch Thừa Thiên Huế đã đạt được những thành tựu đáng kể với 3,2 triệu lượt khách, trong đó có 1,2 triệu lượt khách quốc tế; tổng doanh thu từ du lịch đạt 6.606 nghìn tỷ đồng vào năm 2023 (Cổng thông tin điện tử tỉnh Thừa Thiên Huế, 2020). Tuy

nhiên, hoạt động du lịch của tỉnh vẫn chưa xứng với tiềm năng sẵn có. Chính vì thế, việc phân tích rõ thực trạng kinh tế du lịch Thừa Thiên Huế giai đoạn 2015-2023 và đề xuất một số giải pháp thúc đẩy kinh tế du lịch địa phương trong giai đoạn tới là cần thiết.

2. Đối tượng và phương pháp nghiên cứu

* *Đối tượng nghiên cứu*

Bài viết tập trung nghiên cứu thực trạng kinh tế du lịch của tỉnh Thừa Thiên Huế giai đoạn 2015-2023 và đề xuất một số giải pháp thúc đẩy kinh tế du lịch.

* *Phương pháp nghiên cứu*

- *Phương pháp thu thập dữ liệu thứ cấp:* các dữ liệu thứ cấp bao gồm các tài liệu, thông tin liên quan đến vấn đề nghiên cứu được thu thập từ UBND tỉnh Thừa Thiên Huế, Sở Du lịch, Cục Thống kê Thừa Thiên Huế,...

- *Phương pháp phân tích tổng hợp:* các tài liệu

thu thập được chọn lọc, hệ thống hóa, phân loại theo những nội dung nghiên cứu, từ đó đánh giá thực trạng kinh tế du lịch tỉnh Thừa Thiên Huế.

- *Phương pháp khảo sát thực địa:* các tuyến, điểm khảo sát được lựa chọn chính là các điểm du lịch nổi tiếng của Thừa Thiên Huế nhằm thu thập các thông tin về dịch vụ, chi phí, trải nghiệm,...

3. Kết quả nghiên cứu và thảo luận

3.1. Thực trạng kinh tế du lịch tỉnh Thừa Thiên Huế giai đoạn 2015-2023

* *Doanh thu du lịch:* doanh thu du lịch của tỉnh có xu hướng tăng lên 2,2 lần trong giai đoạn 2015-2023 (Hình 1). Giai đoạn 2015 - 2019, doanh thu du lịch tăng lên 1,65 lần, tức tăng 1.960 tỷ đồng. Tuy nhiên, do ảnh hưởng của dịch bệnh Covid -19, năm 2020-2021 doanh thu sụt giảm trầm trọng, năm 2021 chỉ bằng 1/4 so với năm 2019. Đến năm 2022, du lịch Thừa Thiên Huế bắt đầu phục hồi rõ nét,

đặc biệt năm 2023 doanh thu gấp 5,6 lần vào năm 2021, vượt cả doanh thu cao nhất giai đoạn trước dịch là năm 2019 đến 1,3 lần, đóng góp lớn vào doanh thu du lịch chung của cả nước.

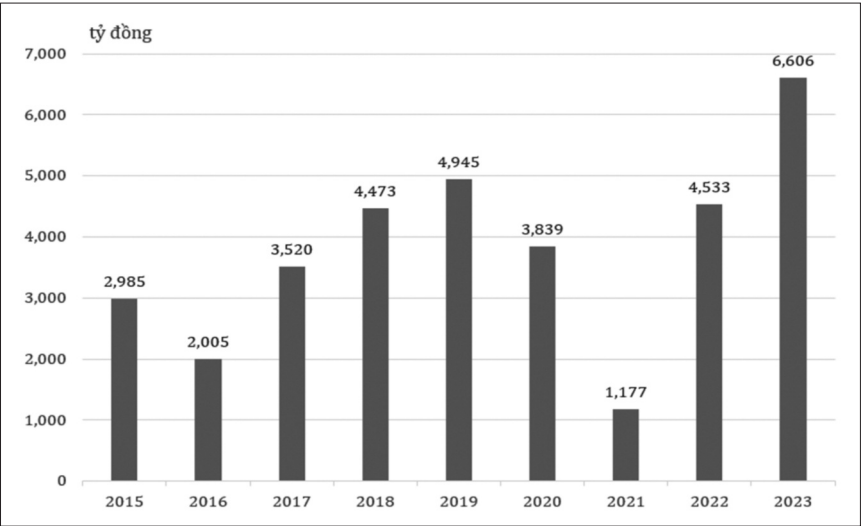
* *Khách du lịch:* tổng lượng khách du lịch của tỉnh có xu hướng tăng nhẹ 1,02 lần, trong đó lượng khách nội địa và khách quốc tế có sự thay đổi không đáng kể trong cả giai đoạn (Hình 2, Bảng 1).

Thời kỳ 2015 - 2019, tổng lượt khách tăng mạnh, đạt đỉnh năm 2019 với hơn 4,8 triệu lượt khách, tăng 1,5 lần so với năm 2015. Số lượng khách tăng 2,1 lần ở khách quốc tế, đưa tỷ trọng khách quốc tế trong tổng lượt khách tăng từ 32,7% năm 2015 lên 45,8% năm 2019. Giai đoạn 2020-2021, do ảnh hưởng của Covid-19, tổng lượng khách giảm mạnh chỉ còn 14% so với năm 2019, lượng khách quốc tế năm 2021 chiếm chưa tới 0,1% so với tổng lượng khách. Đến năm 2022-2023, lượng khách du lịch đã

có nhiều khởi sắc cả về lượng khách nội địa cũng như khách quốc tế, gần đạt mức trước dịch. Đặc biệt, khách quốc tế tăng mạnh, chiếm 37,5% tổng lượng khách du lịch.

* *Doanh thu dịch vụ du lịch lữ hành:* tổng doanh thu du lịch lữ hành có xu hướng tăng trong giai đoạn 2015 - 2023, nhất là thời kỳ trước dịch Covid tăng đều trung bình 83.240 triệu đồng/năm. Tuy nhiên, do ảnh hưởng của đại dịch Covid-19, tổng doanh thu dịch vụ du lịch lữ hành năm 2020-2021 giảm chỉ còn 45% và 18% so với

Hình 1: Doanh thu du lịch tỉnh Thừa Thiên Huế giai đoạn 2015 - 2023

Nguồn: Cục Thống kê tỉnh Thừa Thiên Huế (2016-2024)

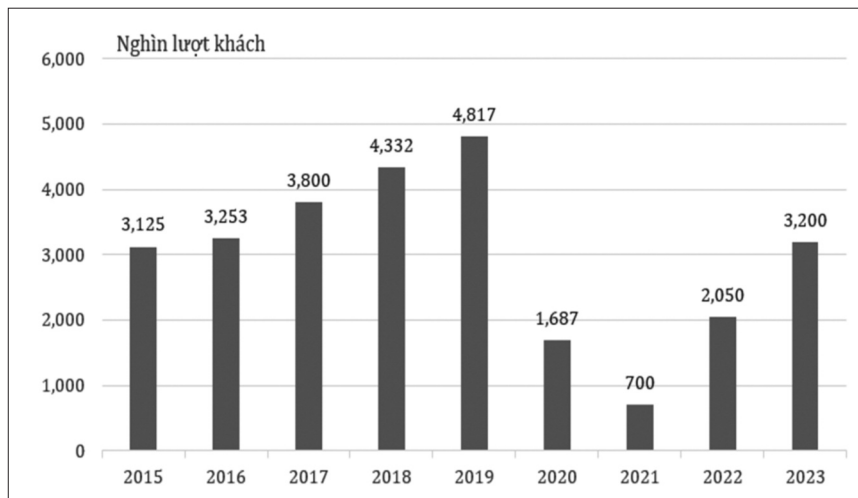
Bảng 1. Khách du lịch tỉnh Thừa Thiên Huế, giai đoạn 2015 - 2023

(Đơn vị: nghìn lượt người)

Năm	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Khách quốc tế	1.023	1080	1.501	1.951	2.186	558	0,023	260	1.200
Khách nội địa	2.102	2.173	2.299	2.381	2.631	1.129	692,548	1.790	2.000

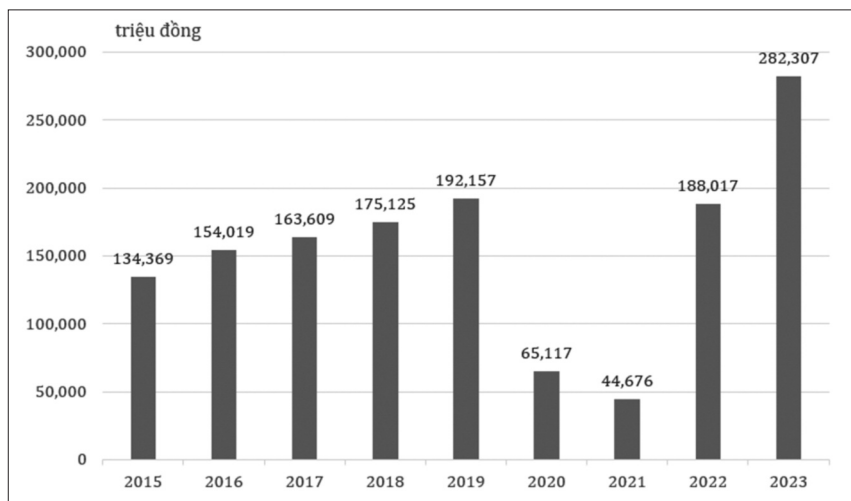
Nguồn: Tổng cục Du lịch tỉnh Thừa Thiên Huế

Hình 2: Tổng lượt khách du lịch tỉnh Thừa Thiên Huế giai đoạn 2015-2023

Nguồn: Cục Thống kê tỉnh Thừa Thiên Huế (2016-2024)

Hình 3: Tổng doanh thu dịch vụ du lịch lữ hành tỉnh Thừa Thiên Huế giai đoạn 2015-2023

Nguồn: Cục Thống kê tỉnh Thừa Thiên Huế (2016-2024)

năm 2019. Bước sang năm 2022, tổng doanh thu dịch vụ du lịch lữ hành của tỉnh có dấu hiệu phục hồi ấn tượng, năm 2023 tăng hơn 4,4 lần so với năm 2020. (Hình 3)

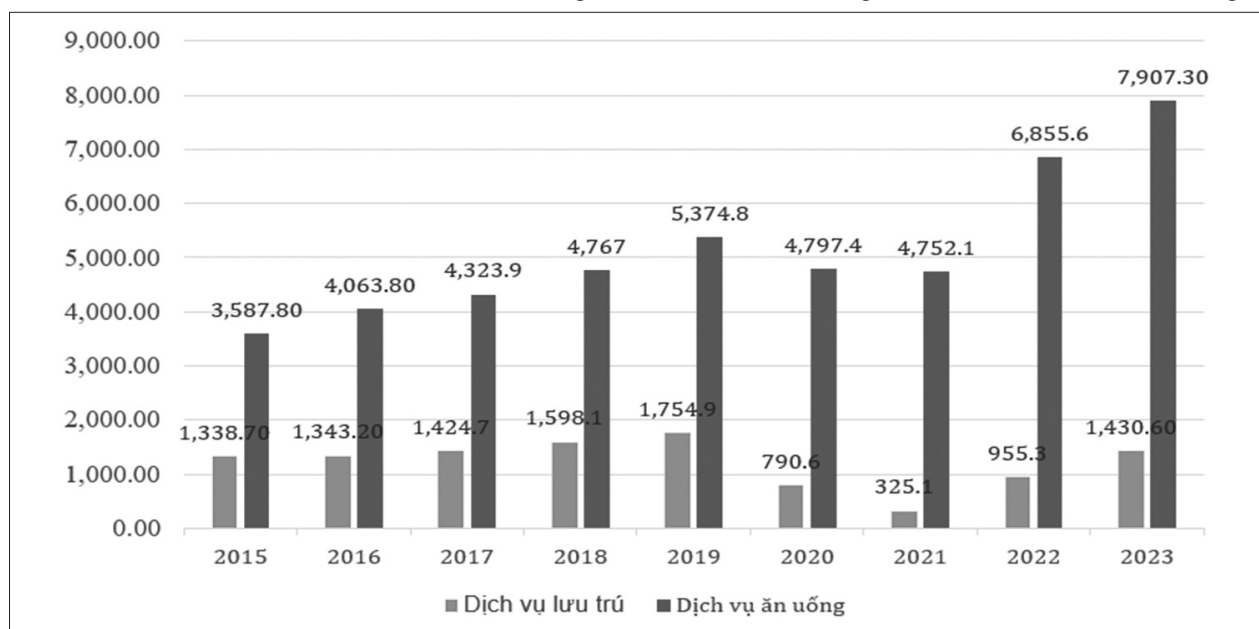
- Doanh thu dịch vụ lưu trú và ăn uống: số cơ sở lưu trú đạt chuẩn phục vụ khách du lịch đang tăng lên qua từng năm, đặc biệt xuất hiện nhiều resort đẳng cấp 4, 5 sao. Doanh thu dịch vụ lưu trú và ăn uống, đặc biệt là dịch vụ ăn uống toàn tỉnh có xu hướng tăng mạnh, đạt mức cao nhất năm 2023

(Hình 4). Mức độ ảnh hưởng bởi đại dịch Covid-19 của dịch vụ lưu trú lớn hơn nhiều dịch vụ ăn uống.

* *Lao động du lịch*: giai đoạn 2015 - 2023 là giai đoạn có sự biến động mạnh mẽ về nguồn nhân lực du lịch, từ năm 2015-2019, số lượng lao động liên tục tăng đều qua các năm, cao nhất vào năm 2019 với 12.300 người lao động trực tiếp (Anh Thư và Trường Sơn, 2022). (Hình 5)

Tuy nhiên, do đại dịch Covid-19, số lao động du lịch, nhất là lao động trực tiếp giảm 13,8% vào năm 2020 và 54,5% vào năm 2021 (Anh Thư và Trường Sơn, 2022), đặc biệt là lao động trong lĩnh vực lưu trú. Sang năm 2022-2023, số lượng lao động du lịch quay trở lại làm việc vẫn còn ít, chỉ đạt 60% năm 2019. Về chất lượng, tỷ lệ lao động ngành Du lịch có trình độ đại học, cao đẳng trở lên tăng, đạt 35% năm 2015 lên 38% năm 2019; tỷ lệ hướng dẫn viên du lịch biết ngoại ngữ tăng từ 1.200 người năm 2015 (80% biết ngoại ngữ) và đạt mốc

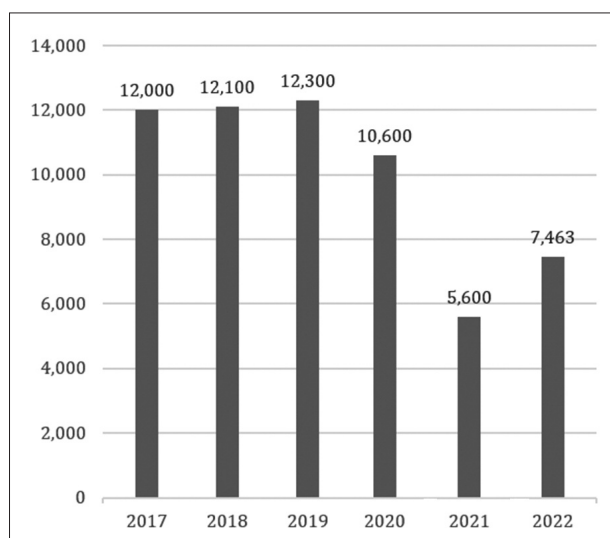
1.832 người năm 2019 (đạt mốc 90% biết ngoại ngữ) (Anh Thư và Trường Sơn, 2022). Tuy nhiên, do ảnh hưởng của đại dịch Covid-19, nhiều lao động du lịch Thừa Thiên Huế đã chuyển sang các ngành nghề khác. Thêm vào đó, tình trạng lao động làm việc theo mùa vụ, bán thời gian phổ biến dẫn đến thiếu hụt tay nghề, kỹ năng và tính chuyên nghiệp, ảnh hưởng tiêu cực đến chất lượng dịch vụ, uy tín doanh nghiệp và sự phát triển chung của ngành kinh tế du lịch tỉnh.

Hình 4: Doanh thu dịch vụ lưu trú và ăn uống tỉnh Thừa Thiên Huế giai đoạn 2015-2023 (tỷ đồng)

Nguồn: Cục Thống kê tỉnh Thừa Thiên Huế (2016-2024)

Hình 5: Tình hình lao động trực tiếp trong ngành Du lịch tỉnh Thừa Thiên Huế giai đoạn 2017-2022

(ĐV: Người)

Nguồn: Anh Thư và Trường Sơn (2022)

*** Sản phẩm du lịch:** Tỉnh đã xác định phát triển các sản phẩm du lịch chính bao gồm: du lịch biển; du lịch văn hóa; du lịch tâm linh; du lịch sinh thái; du lịch tham quan làng nghề, làng quê; du lịch mua sắm, giải trí. Với hơn 120km bờ biển cùng hệ

thống đầm phá, vịnh biển đa dạng, tỉnh Thừa Thiên Huế sở hữu tiềm năng du lịch biển vô cùng phong phú. Bên cạnh đó, Thừa Thiên Huế hiện sở hữu một hệ thống di sản văn hóa vật thể đồ sộ với gần 1.000 di tích. Nổi bật nhất trong số đó là Quần thể di tích Cố đô Huế và Nhã nhạc Cung đình Huế. Nơi đây còn lưu giữ vô số công trình kiến trúc Phật giáo như chùa Thiên Mụ, Đại Nội Huế, lăng tẩm vua chúa triều Nguyễn,... Tỉnh đã và đang đẩy mạnh thu hút đầu tư vào lĩnh vực du lịch sinh thái, du lịch làng nghề,...

3.2. Một số giải pháp thúc đẩy kinh tế du lịch Thừa Thiên Huế

Kết quả phân tích thực trạng kinh tế du lịch tỉnh Thừa Thiên Huế giai đoạn 2015-2023 là cơ sở để đề xuất một số giải pháp sau:

- Hoàn thiện cơ chế, chính sách liên quan đến kinh tế du lịch: cần xây dựng chiến lược, quy hoạch chi tiết về du lịch Thừa Thiên Huế trong từng giai đoạn; tổ chức thường xuyên các buổi hội thảo xúc tiến đầu tư giữa cơ quan quản lý nhà nước và các doanh nghiệp kinh doanh dịch vụ du lịch trên địa bàn. Quyết liệt trong việc thu hồi các dự án dịch vụ du lịch chậm triển khai, ưu tiên phát

triển sản phẩm du lịch biển đảo tại khu vực Lăng Cô, Thuận An.

- Tăng sức cạnh tranh của sản phẩm du lịch: đa dạng gắn với nâng cao chất lượng các loại hình du lịch truyền thống; củng cố hoàn thiện không gian văn hóa cung đình Cố đô; khai thác và xây dựng các sản phẩm du lịch trải nghiệm.

- Nâng cao chất lượng nguồn nhân lực du lịch: thiết lập khung tiêu chuẩn năng lực nghề nghiệp cụ thể từ cơ quan quản lý nhà nước; đầu tư cho công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý du lịch có năng lực và chuyên môn cao; nâng cao nhận thức, trách nhiệm về nghề nghiệp cho nguồn nhân lực ngành Du lịch,...

- Hoàn thiện hệ thống kết cấu hạ tầng: tập trung đầu tư nâng cấp hoàn thiện các tuyến quốc lộ quan trọng, xây dựng hình ảnh Cố đô hiện đại, hấp dẫn du khách; phát triển và mở rộng hệ thống khách sạn, nhà hàng, hệ thống bến bãi đậu xe, bến thuyền,...

- Đẩy mạnh chương trình xúc tiến và quảng bá du lịch: xây dựng chương trình xúc tiến, quảng bá du lịch bài bản, hiệu quả; tập trung vào những sản phẩm du lịch có sức cạnh tranh cao; xây dựng các trung tâm thông tin du lịch, sản xuất và phát hành các ấn phẩm du lịch, tờ rơi, phim ảnh...

- Gắn du lịch với bảo vệ môi trường: nâng cấp và hoàn thiện hệ thống xử lý rác thải tại các khu, điểm du lịch trọng điểm; tăng cường công tác giáo dục và nâng cao nhận thức về bảo vệ môi trường cho người dân địa phương, du khách và cán bộ, nhân viên phục vụ du lịch.

4. Kết luận và kiến nghị

Nghiên cứu thực trạng kinh tế du lịch tỉnh Thừa Thiên Huế giai đoạn 2015-2023 có thể rút ra những kết luận sau:

- Thừa Thiên Huế là tỉnh có lợi thế về kinh tế du lịch với nhiều di tích lịch sử nổi tiếng và nhiều danh lam thắng cảnh độc đáo cùng nhiều sản phẩm du lịch đa dạng, hấp dẫn.

- Kinh tế du lịch của tỉnh cũng đạt nhiều kết quả và phục hồi mạnh mẽ sau dịch Covid-19 với việc gia tăng doanh thu du lịch, lượng khách nội địa, khách quốc tế, doanh thu dịch vụ lữ hành, lưu trú, lao động du lịch. Tuy nhiên, du lịch Thừa Thiên Huế vẫn còn một số vấn đề tồn tại như: hạ tầng giao thông kết nối đến các khu, điểm du lịch chưa đồng bộ; liên kết giữa các doanh nghiệp du lịch còn lỏng lẻo, chưa tạo được các tuyến, điểm du lịch hấp dẫn, độc đáo; lao động du lịch còn yếu về trình độ nghiệp vụ, ngoại ngữ và kỹ năng giao tiếp; hoạt động quảng bá du lịch chưa hiệu quả; tình trạng ô nhiễm môi trường còn tồn tại ở các làng nghề truyền thống,...

- Trên cơ sở xem xét thực trạng du lịch, 6 giải pháp lớn đã được đề xuất để thúc đẩy kinh tế du lịch Thừa Thiên Huế gồm: hoàn thiện cơ chế, chính sách liên quan đến kinh tế du lịch tại địa phương; tăng sức cạnh tranh của sản phẩm du lịch; nâng cao chất lượng nguồn nhân lực du lịch; hoàn thiện kết cấu hạ tầng; đẩy mạnh chương trình xúc tiến và quảng bá du lịch; gắn du lịch với bảo vệ môi trường,...

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

1. Cục Thống kê tỉnh Thừa Thiên Huế (2016-2024). Niên giám thống kê các năm 2015-2023. Thừa Thiên Huế: NXB Thống kê.
2. Cổng Thông tin điện tử tỉnh Thừa Thiên Huế, (2020). Dư địa chí. Truy cập tại <https://thuathienhue.gov.vn/Thong-tin-du-dia-chi/>
3. Phạm Thái Anh Thư và Võ Ngọc Trường Sơn (2022). Đánh giá chất lượng nguồn nhân lực du lịch Thừa Thiên Huế. Tạp chí Khoa học Đại học Huế: Kinh tế và Phát triển, 132(5A), 145-165.
4. Quốc hội (2017). Luật số 09/2017/QH14: Luật Du lịch, ban hành ngày 19 tháng 6 năm 2017.
5. Võ Thị Thu Ngọc (2018). Kinh tế du lịch theo hướng phát triển bền vững ở tỉnh Thừa Thiên Huế. Luận án Tiến sĩ Kinh tế chính trị, Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, Hà Nội.

Ngày nhận bài: 20/7/2024

Ngày phản biện đánh giá và sửa chữa: 9/8/2024

Ngày chấp nhận đăng bài: 22/8/2024

Thông tin tác giả:

NGUYỄN MINH NGUYỆT

Học viện Báo chí và Tuyên truyền

Email: minhnguyet.ktct@gmail.com

THE ECONOMIC PERFORMANCE OF THUA THIEN HUE PROVINCE'S TOURISM INDUSTRY IN THE PERIOD OF 2015 - 2023

● **NGUYEN MINH NGUYET**

Academy of Journalism and Communication

ABSTRACT:

This study analyzed the economic performance of Thua Thien Hue province's tourism industry during the period of 2015 - 2023. In this study, different research methods were used, including data synthesis, document analysis, and field surveys. The study found that the COVID-19 pandemic severely affected Thua Thien Hue province's tourism industry. However, despite some remaining limitations, the provincial tourism industry has shown signs of strong recovery in terms of revenue, tourist arrivals, and tourism products. Based on the study's findings, the paper proposed solutions to enhance the economic performance of Thua Thien Hue province's tourism industry in the near future.

Keywords: tourism, tourism economy, Thua Thien Hue tourism, the period of 2015 - 2023.